Een psycholoog binnen de huisartsenpraktijk: een verlaagde drempel voor psychotherapie?

Haio: FRISQUE Marie-Elisabeth , KUL
Promotor: GOEDHUYS Jo , KUL
Praktijkopleider: ENGELBEEN Thomas

Context: Psychische problemen komen veel voor in onze samenleving en worden nog veel te vaak onderbehandeld. Er heerst nog steeds een zeer groot stigma rond geestelijke gezondheidszorg. De drempel om hulp te zoeken bij psychische klachten is veel groter dan bij somatische klachten. Veel huisartsen zouden het nuttig vinden om samen te werken met een psycholoog binnen de huisartsenpraktijk. Deze thesis heeft als doel de voor- en nadelen van een psycholoog binnenshuis in kaart te brengen, alsook te onderzoeken of dit drempelverlagend is voor psychotherapie.

Onderzoeksvraag: Welke patiënten consulteren het meest met psychosociale problemen? Wat zijn de drempels en knelpunten voor huisartsen en patiënten voor psychosociale begeleiding? Welke patiënten komen effectief bij de psycholoog terecht? Heeft een psycholoog binnen de huisartsenpraktijk een drempelverlagend effect?

Methode: Er werden drie verschillende huisartsenpraktijken vergeleken, waarbij twee praktijken met een psycholoog binnenshuis en ??n praktijk zonder psycholoog binnenshuis. Huisartsen registreerden bij alle patiënten ouder dan 18 jaar gedurende vier maanden de psychosociale diagnoses en doorverwijzingen naar de psycholoog. Er werd nagegaan hoeveel patiënten effectief bij de psycholoog terechtkwamen. Nadien werd via semigestructureerde interviews bij de huisartsen en psychologen meer informatie verzameld over verschillende knelpunten en drempels om gebruik te maken van psychotherapie, alsook over de voor- en nadelen van een psycholoog binnen de huisartsenpraktijk.

Resultaten: Op de praktijk van Geneeskunde voor het Volk in Genk, waar sinds 1988 alle diagnoses gecodeerd worden geregistreerd in het EMD, hadden 53% van de patiënten gedurende hun volledige levensloop reeds een psychosociale diagnose toegekend gekregen in het dossier. Op de praktijk van Geneeskunde voor het Volk in Schaarbeek waren dat er 25%, in Vlaanderen 28%. Dit verschil zou verklaard kunnen worden door een langere en betere registratie in het EMD op de praktijk van Geneeskunde voor het Volk in Genk. Sinds de psycholoog werkzaam is op de huisartsenpraktijk van geneeskunde voor het volk in Genk werden gedurende de eerste 19 maanden 419 nieuwe psychosociale diagnoses gecodeerd in het dossier door de huisartsen. 18,6% van de patiënten met een nieuwe psychosociale diagnose werden doorverwezen naar de psycholoog binnen de huisartsenpraktijk en 14,3% kwamen er effectief terecht. Er werden semigestructureerde interviews afgenomen bij negen huisartsen en drie psychologen. Zij ervaren een heleboel problemen en drempels om gebruik te maken van psychosociale hulpverlening, waaronder een stroeve samenwerking en een versprokkelde sociale kaart. Een psycholoog binnen de huisartsenpraktijk kan een grote hulp bieden om een aantal van deze knelpunten en drempels te verminderen.

Conclusie: Er is een grote nood aan goede psychosociale hulpverlening, maar er zijn hierbij nog veel problemen voor de hulpverleners. Een psycholoog binnen de huisartsenpraktijk kan, mits goede afspraken en extra organisatie, zeker een rol spelen in het wegwerken van deze knelpunten.